

ضرورت تدوین سیاست ها و راهبرد های نوین در حفظ پایداری نظام های خرد

دهقانی در ایران

هاجر وحدت مودب^۱

^۱دانشجوی ارشد توسعه روستایی دانشگاه بوعلی

hsaadi48@yahoo.com

نظام بهره‌برداری، در طول تاریخ ایران به لحاظ ارتباطات تنگاتنگ با مناسبات اجتماعی، فرهنگی، قومی و... به گونه‌های متفاوتی ظهور پیدا کرده اند؛ لذا بحث نظام‌های بهره‌برداریک بحث اجتماعی و اقتصادی است؛ بنابراین مطلق کردن یک نوع الگوی بهره‌برداری بدون در نظر گرفتن همه جوانب، راهی نادرست بوده و کافی به مقصود نیست. در بین انواع نظام‌های بهره‌برداری موجود در کشاورزی امروز ایران، نظام‌های بهره‌برداری دهقانی به عنوان نظام غالب مطرح است که بهره‌برداران در این نظام با مشکلات عدیده‌ای روبرو هستند، و برای حصول توسعه روستایی باید راهکارهایی در جهت بهبود معیشت و کاستن از بیکاری پنهان این نظام بهره‌برداری، اندیشید. لذا این پژوهش با هدف بررسی راهکار های مناسب جهت حفظ پایداری نظام های خرد دهقانانجام شده است، که به این منظور از روش مطالعه کتابخانه‌ای و اسنادی استفاده گردید. برای رسیدن به یک راهکارمناسب نگاهی به نظام بهره‌برداری مشابه در کشورهای توسعه یافته و سیاست های موجود در این کشورها و در صورت نیاز الگو برداری از مفید خواهد بود. در پیمتوقف شدن فعالیت بسیاری از مزارع کوچک و متوسط سوئیس، دولت برای حفظ و ادامه حیات معیشت روستایی با حمایت از به کارگیری توریسم روستایی و فعالیت‌های جاری در این زمینه و کمک به ایجاد تنوع در محصولات موجب اشتغال در مناطق روستایی و ایجاد درآمدهای مستقیم و غیر مستقیم برای آنان گشت به طوری که امروزه نیز توریسم روستایییکی از مهم‌ترین منابع درآمدی روستاییان این کشور محسوب می‌گردد، در کشور چین نیز خرد شدن بیش از اندازه زمین‌ها بعد از اصلاحات ارضی مشکلاتی را در تأمین معاش روستاییان پدید آورد که مهاجرت شدید را در پی داشت؛ دولت چین اقدام به تأسیس و راه‌اندازی شرکت‌های کوچک صنعتی در روستاها نمود که بسیار موثر واقع شد از این رو می‌توان پیشنهاد کرد که در ایران نیز با اتخاذ سیاست‌هایی برای تنوع بخشیدن به اشتغال و منابع درآمدی و همچنین حمایت از طرح‌های اجرایی در محیط‌های روستایی جانی دوباره به نظام‌های خرد دهقانی بخشید تا این نظام به عنوان یک جز غیر قابل حذف از بدنه کلی نظام‌های بهره‌برداری ایران از یک اقتصاد معیشتی به اقتصادی پویا مبدل گردد.

واژه های کلیدی: نظام بهره‌برداری کشاورزی، خرده دهقانی، کسب و کارهای کوچک روستایی، اصلاحات ارضی.